

تبيين نظام الز دیدگاه قرآن

باگرایش:

(موضوعاتی که کارگزاران حکومتی و بطور خاص کارکنان
نیروی انتظامی باید از آن پر میز کنند)

مؤلف

سید احمد رشیدی فرد

سرشناسه: رشیدی فرد، سید احمد، ۱۳۳۹-

عنوان و نام پدیدآور: تبیین ظلم از دیدگاه قرآن با گرایش: (موضوعاتی که کارگزاران حکومتی و بطور خاص کارکنان نیروی انتظامی باید از آن پرهیز کنند) پژوهشگر سید احمد رشیدی فرد

تهران: دانشگاه علوم انتظامی ناجا، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۱۷۵ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۰۵۰۰۰۰۰۵

وضعیت فهرست نویسی: تیسرا

موضوع: ظلم - - جنبه های قرآنی

موضوع: ظلم - - احادیث

موضوع: ظلم - - جنبه های اخلاقی - - احکام

شناسه افزوده: دانشگاه علوم انتظامی ناجا -

رده بندی کنگره: BP ۷۱۰۴ / ۷۸۵ (۱۳۹۱)

رده بندی دیویی: ۱۵۹ : ۳۹۷

شماره کتاب شناسی ملی: ۲۷۶۶۰۵۰

تبیین ظلم از دیدگاه قرآن

مؤلف: سید احمد رشیدی فرد

ویراستار: غلامرضا زندی

صفحه آرا: سید حمید خرازانی

طراح جلد: سلمان قاسمیان پور

چاپ اول: بهار ۹۱

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۵۶۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ و نشر راه فردا (ناجی نشر)

نشانی دانشگاه: تهران، بزرگراه شهید همت غربی، دانشگاه علوم انتظامی ۴۸۹۳۱۲۸۷

نشانی فروشگاه: تهران، خیابان انقلاب، نرسیده به خیابان فلسطين، پلاک ۱۱۱۲ تلفن ۶۶۴۷۷۹۷۶

عناوین فهرست

صفحه	عنوان
	بخش اول: تبیین ظلم با بررسی آیات و احادیث
۱۶	مقدمه
	فصل اول: کلیات
۱۷	مقدمه
۲۰	۱- ظلم در تعبیر احادیث
۲۲	۲- جایگاه و نقش نیروی انتظامی
۲۵	۳- پلیس جامعه محور
۲۷	۴- جمع بندی و نتیجه گیری
	فصل دوم: تعاریف و اصطلاحات، ظلم از دیدگاه علما
۲۹	۱- معنای لغوی: تعریف ظلم
۳۰	۲- مفهوم و اصطلاح ظلم از دیدگاه علما
۳۰	الف) علمای اخلاق
۳۴	ب) حضرت امام خمینی (رض)
۳۷	۳- نتیجه گیری
	فصل سوم: ظلم در قرآن و دسته بندی آیات مربوطه
۳۹	مقدمه و دسته بندی آیات مربوطه
۴۰	دسته اول: ترسیم کلی موضوع ظلم در قرآن ...
۴۱	دسته دوم: افعال و اقوال و کرداری که در صورت ارتکاب، ...

- دسته سوم: اعمالی که در صورت ارتکاب آنها جزء ...
 دسته چهارم: آیاتی که موضوع آنها تبیین ظالم‌ترین است.
 دسته پنجم: آیاتی که موضوع آنها ضرورت توبه از اعمال ...
 دسته ششم: آیاتی که موضوع آنها نفی هرگونه ظلم...
 دسته هفتم: آیاتی که به عاقبت ظلم و ظالمین اشاره می‌کند...

فصل چهارم: احادیث در باب ظلم

- مقدمه و دسته بندی احادیث مربوطه
 دسته اول: کلیات
 دسته دوم: احادیثی که به تبیین این که ظالم کیست ...
 دسته سوم: احادیثی که به بعضی از مصادیق ظلم اشاره دارند.
 دسته چهارم: احادیثی که اشاره به بعضی از عواقب و آثار سوء ظلم دارند.
 دسته پنجم: احادیثی که درباره انواع ظلم از جهت بخشش و ...
 برخی از مصادیق ظلم در قرآن به نقل از تفسیر نور...

بخش دوم - « نقش نیروی انتظامی در مبارزه با ظلم »

- مقدمه

فصل پنجم: ظلم به معنای « تعدی و تجاوز از قوانین و مقررات »

- مقدمه
 ۱- تعریف « حد و حدود الله »
 ۲- جایگاه قانون در نظام جمهوری اسلامی
 ۳- نظرات حضرت امام خمینی (رض) درباره تبعیت ...
 ۴- نظرات مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای ...

۷۰	۵- نکات قابل توجه در اجرای حدود الهی و قوانین و مقررات
۷۳	۶- برخی از حقوق مسلم و مذکور در فصل سوم ...
۷۴	۷- برخی از اعمال و افعال که مأموران دولت از ارتکاب ...
۷۴	- قانون تعزیرات
۷۵	- قانون مجازات اسلامی
۷۶	- قانون آیین دادرسی کیفری
۷۷	- قانون خدمت وظیفه عمومی
۷۸	۸- اثرات وضعی تخلف از انجام وظیفه مطابق قانون و مقررات
۷۸	الف) تبعات اجتماعی
۷۹	ب) تبعات فردی
۸۰	ج) نتیجه گیری
۸۰	۹- مصادیق
۸۰	الف) مصادیق عمومی
۸۲	ب) مصادیق در حوزه مأموریت‌های ناجا
۸۵	ج) مصادیق به ظاهر خیرخواهانه
۸۵	د) مصادیق مدیریتی
	فصل ششم: ظلم به معنای اقدام غیرعالمانه و غیرمسئولانه ...
۸۷	مقدمه
۸۸	۱- تعریف لغوی و اصطلاحی علم
۸۹	۲- برخی آیات در این باب
۹۱	۳- بعضی از مصادیق اقدامات غیرعالمانه
۹۱	- رد و تأیید مطالب بدون احاطه علمی
۹۲	- اظهارنظرهای غیرکارشناسانه

- ۹۲ - کانالیزه شدن اطلاعات
- ۹۳ - ندانسته سخن گفتن
- ۹۴ ۴- بحثی درباره ظن و گمان به نقل از ملامهدی نراقی
- ۹۶ ۵- تبیین ارتباط موضوع با مسائل پلیسی
- ۹۸ ۶- برخی از مضادیق (مبتلابه) در کشف حقیقت ...
- ۱۰۰ ۷- طرح سه سؤال محوری
- ۱۰۰ سؤال الف) آیا جرائم مختلف از جهت کشف حقیقت و
- ۱۰۱ سؤال ب) آیا منهیات قانونی (برای کشف حقیقت) در تمامی
- ۱۰۲ گروه اول: اعمالی که به طور کامل و بدون هیچ استثنا منع شده‌اند.
- ۱۰۲ گروه دوم: افعالی که ممکن است در آنها استثنا باشد.
- ۱۰۲ سؤال ج) محدودیت‌ها و ممنوعیت‌ها در کشف حقیقت
- ۱۰۳ الف) مواردی که در تمامی جرایم ممنوع است.
- ۱۰۳ ب) حدود مجاز بودن تحقیق در جرائم منافی عفت و شامل حدود
- ۱۰۵ ج) تحقیق و تأمین دلیل در جرایم باندهی و گروهی و
- ۱۰۷ ۸- مصونیت مسکن و حرمت آن
- ۱۱۱ ۹- حرمت تجسس
- ۱۱۳ ۱۰- تجسس توسط حاکمیت؟!
- ۱۱۳ الف) تجسس حاکمیت در امور مردم
- ۱۱۴ ب) تجسس حاکمیت در امور کارگزاران
- ۱۱۵ ۱۱- سؤالات شرعی در این زمینه از مقام معظم رهبری
- ۱۱۷ ۱۲- دستگیری و بازداشت
- ۱۱۷ - تعریف دستگیری و بازداشت
- ۱۱۸ - تبعات دستگیری و بازداشت

فصل هفتم: ظلم به معنای نداشتن حق قانونی برای هرگونه دخل و تصرف در اموال مردم

مقدمه

۱۲۷

۱۲۸

۱- تعریف «اکل مال به باطل» از نظر لغوی و اصطلاحی

۱۲۹

۲- برخی آیات در باب «اکل اموال به باطل»

۱۳۳

۳- کارکنان و کارگزاران حکومت و موضوع مال حرام

۱۳۴

۴- کم کاری و کم فروشی زمینه‌ای برای ورود به مال حرام

۱۴۱

۵- موضوع رشوه

۱۵۱

۶- آثار سوء رشوه خواری توسط کارگزاران حکومت

۱۵۶

۷- ذکر برخی از مسائل شرعی و نظرات فقهی مراجع تقلید در باب رشوه

فصل هشتم: ظلم به معنای «همکاری و همپایی در گناه و ...

مقدمه

۱۶۳

۱۶۴

۱- تعریف لغوی و اصطلاحی

۱۶۵

۲- ذکر برخی آیات در این رابطه

۱۶۷

۳- تبیین اعانت بر گناه در حوزه مأموریت

۱۷۰

۴- چگونگی تحقق و ظهور این گونه ظلم‌ها

۱۷۱

الف) اعانت بر گناه و جرم در قالب گفتار و نوشتار

۱۷۲

ب) اعانت بر گناه در قالب اقدام عملی

۱۷۵

۵- بعضی از احادیث در این معنا

فصل نهم: ظلم به معنای «دوستی و مراوده با افراد ناباب و

ضدمردمی» ...

۱۷۹

مقدمه

- ۱۸۰ ۱- تعریف لغوی
- ۱۸۰ ۲- ذکر برخی آیات در این معنا
- ۱۸۳ ۳- ارتباط و تعامل
- ۱۸۷ ۴- منظور از مراد چه چیست؟
- ۱۸۸ ۵- تبعات فردی و سازمانی مرادده پلیس با افراد ناباب
- ۱۸۹ ۶- بحث درباره دو آیه از قرآن
- ۱۹۳ ۷- یهود و نصاری چه خصوصیتی دارند ...
- ۱۹۳ ۸- نظر تفسیر راهیما در مورد برخی از گروه‌های ناباب
- ۱۹۵ ۹- مصداق نشست و برخاست با افراد بی مبالا
- ۱۹۶ ۱۰- چند حدیث درباره همشهری با افراد ناباب

فصل دهم: ظلم به معنای «تغییر، تبدیل و تحریف گفتار یا نوشتار»

- ۱۹۹ مقدمه
- ۲۰۰ ۱- معنای لغوی و اصطلاحی
- ۲۰۰ ۲- آیات در موضوع تحریف و تبدیل
- ۲۰۴ ۳- بعضی از مواد قانونی در موضوع تحریف و تبدیل
- ۲۰۵ ۴- تعریف بعضی از اصطلاحات حقوقی
- ۲۰۶ ۵- بعضی از مصادیق تغییر، تبدیل، تعریف

فصل یازدهم: ظلم به معنای برخورد طلبکارانه و ستیزه جویانه ...

- ۲۰۹ مقدمه
- ۲۱۰ ۱- معنای لغوی و اصطلاحی
- ۲۱۱ ۲- برخی از آیات در این رابطه
- ۲۱۱ - عدم سبّ (دشنام) حتی به کفار
- ۲۱۱ - عدم فریاد زدن و با صدای بلند ...

- ۲۱۲ - عدم صدا زدن ... با الفاظ و القاب زشت
- ۲۱۳ ۳- چگونگی رابطه مردم و دستگاه‌های انتظامی؟
- ۲۱۳ - رابطه پدر و فرزند
- ۲۱۴ - مهم‌ترین وظیفه فرزند چیست؟
- ۲۱۶ ۴- آیا عدم به کارگیری خشونت و درشتی استثنا پذیر است؟
- ۲۱۷ ۵- خشم و غضب و تبعات آن (آیا خشم و غضب مذموم است؟)
- ۲۱۸ ۶- سؤال: پس چرا مردم اهل خشم و غضب را مذمت می‌کنند؟
- ۲۲۱ ۷- فرق صلابت و خشونت
- ۲۲۳ ۸- نظرات علمای اخلاق درباره گناهان (ضرب و شتم، فحش، ...)
- ۲۲۶ ۹- نظرات دیگر علما درباره گناهان فوق
- ۲۲۹ ۱۰- پاچه‌گیری

فصل دوازدهم: ظلم به معنای «عدم توجه و طرد ...

- ۲۲۵ مقدمه
- ۲۲۶ ۱- معنای لغوی و آیات مربوطه
- ۲۳۹ ۲- توجه به ضعفا در بیان امیر المؤمنین (ع)
- ۲۴۱ ۳- جایگاه ضعفا و محرومان در دیدگاه سیاسی حکومتی حضرت امام خمینی (رض)
- ۲۴۴ ۴- گزیده‌ای از بیانات مقام معظم رهبری خطاب به نیروی انتظامی ...
- ۲۴۴ الف) خطاب به عموم کارکنان نیروی انتظامی
- ۲۴۴ ب) خطاب ویژه به فرماندهان نیروی انتظامی مبنی بر دفاع از مظلومان
- ۲۴۵ ۵- علت کم توجهی یا بی اعتنایی ما به بندگان خدا بالاخص ضعفا
- ۲۴۷ ۶- تبعات بی اعتنایی به بندگان خدا بالاخص ضعفا
- ۲۴۸ ۷- هشدار به کارگزاران نظام

فصل سیزدهم: ظلم به معنای «نزدیک شدن به مواردی...

مقدمه

۱- معنای قرب و آیات «لاتقربا» در قرآن

۲- تأمل در آیات مورد بحث

- موضوع حضرت آدم (ع)

- موضوع زنا

- موضوع مال یتیم

- موضوع نزدیک نشدن به نماز در هنگام مستی

- جمع بندی و نتیجه گیری

۳- کاربرد «لاتقربا»

الف) کاربرد عمومی

ب) کاربرد در امور انتظامی

۴- ذکر چند حدیث درباره پرهیز از موضع تهمت

فصل چهاردهم: مدیریت، مسئولیت و ظلم ستیزی...

مقدمه

۱- نگرش به مسئولیت: حق یا تکلیف؟

۲- آیا تصدی پست مدیریت، امتیاز ویژه محسوب می شود؟

۳- شعار قلب مدیر (رحمت، محبت و لطف) نسبت به کارکنان

۴- شاخص رفتار مدیر با زیردستان

۵- الگو بودن مدیر

۶- برخی از حقوق زیردستان

۲۷۱

۷- بعضی از منهیات مدیران

۲۷۳

۸- وضعیت مدیران در روز قیامت؟

www.ketab.ir

سخن ناشر

کسب علم و دانش و تلاش برای بهره‌گیری از علوم جدید و بومی‌سازی آن برای رفع نیازهای علمی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به منظور اعتلای اقتدار امت اسلامی از توصیه‌های مهم اسلام است. علوم پلیسی که همگام با پیشرفت بسیاری از علوم محض و تلفیق آنها با یکدیگر، روز به روز نو می‌شود و مرزهایی تازه از دانش می‌سازد، از جمله علمی است که درخت آن در کشورمان در حال رشد و نمو و ثمر دادن است. تالیف آثار علمی برجسته و معتبر و اشاعه مفاهیم آنها از جمله رهیافت‌های کارآمد و اثربخش است که می‌توان در سایه آن بستری مناسب برای بهره‌گیری از تجربه‌های ارزشمند و دانش بومی محققان و کارشناسان علوم پلیسی در کشورمان ساخت. بدیهی است اندیشمندان، خبرگان و کارشناسان امور پلیسی داخلی می‌توانند با تلفیق همگن تجربه‌های خود با علوم و تجربه‌های کارشناسان علوم پلیسی دیگر کشورها باعث پیشبرد دانش پلیسی در کشور شوند. امید است با نشر آثار تالیفی از این دست، گامی هرچند کوچک در این مسیر بلند برداریم و نویسندگان، محققان، کارشناسان و استادان را برانگیزانیم تا تجربه‌ها و توان علمی خود را متبلور کنند و اشاعه دهند.

انتشارات دانشگاه علوم انتظامی

مقدمه مؤلف

در طول تاریخ بشریت، شاید بتوان به جرئت اظهار کرد که هیچ واژه‌ای به اندازه «عدالت» مظلوم نبوده و مورد سوءاستفاده قرار نگرفته است. در تاریخ حیات انسان مدعیان بسیاری با اهداف متفاوت و گوناگون، منادی این پیام (عدالت) شدند و انسان‌های بی شماری را برای تحقق این آرمان گرداگرد خود جمع کردند ولی قریب به اتفاق آنها یا از همان ابتدا یا در میانه راه یا پس از رسیدن به قدرت و حکومت، مسیر خود را جدا و برخلاف آن عمل کردند؛ چرا که *(ان الانسان لیطغى ان راه استغنى)*.

این منادیان به دلیل جهالت، عدم تربیت، اغراض شخصی و یا ترکیبی از آنها مرتکب اعمالی شدند که نه تنها نگ و بویی از عدالت نداشت بلکه بعضاً ظالمانه و غیرانسانی تر از اعمال دیگران بوده؛ چرا که (چو دزدی با چراغ آید گزیده تر برد کالا). ما بر این باوریم علمی که هیچ گونه جهالت در آن راه نباشد و منجر به تربیت صحیح انسان شود فقط از ناحیه ولایت قابل دسترسی است و تبیین این علم تنها و تنها توسط تربیت یافتگان حقیقی آن میسر است.

بعضی از موضوعات برای این که عمیق تر و دقیق تر شناخته شوند لازم است که نقطه مقابل و ضد آنها شناخته شود که موضوع «عدل» از جمله آنهاست. نقطه مقابل عدل، ظلم است. درباره عدل مطالب فراوان گفته و نوشته شده است و کمتر به تبیین ظلم، بالاخص در مسائل اجتماعی پرداخته شده است. در این نوشتار تلاش شده است با استمداد از متون اسلامی (قرآن و احادیث) و همچنین با عنایت به تعامل روزافزون پلیس با مردم و مسائل اجتماعی بعضی از اعمال و رفتاری را که ممکن است منجر به ظلم یا شائبه ظلم در آنها باشد تا حدودی تبیین کنیم. امید است که با این کار بتوانیم در مسیر حق با استواری و استحکام بیشتری حرکت کنیم.

(ان شاء الله و بعون الله...)